

CRNA GORA

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

TEL: +382 (0)20 406-700
FAX: +382 (0)20 406-702
E-MAIL: ekip@equip.me
www.equip.me

Broj: 0306-1320/1
Podgorica, 02.02.2023. godine

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, na osnovu čl. 11, 14, 32, 74, 76, 77 i 78 Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore“, broj: 40/13, 56/13 i 02/17 i 49/19) i Odluke o usvajanju Metodologija za izradu i implementaciju *bottom-up* LRIC troškovnih modela broj 0901-3294/1 od 27.05.2021. godine, na sjednici održanoj dana 02.02.2023. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju *bottom-up* LRIC troškovnih modela

1. Usvaja se *bottom-up* LRIC troškovni model za fiksnu elektronsku komunikacionu mrežu.
2. Usvaja se *bottom-up* LRIC troškovni model za mobilnu elektronsku komunikacionu mrežu.
3. Ova Odluka će biti objavljena na internet stranici Agencije.
4. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija) sprovodi postupke analiza relevantnih tržišta i određivanja regulatornih obaveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom. Uz ostale regulatorne obaveze operatorima sa značajnom tržišnom snagom je propisivana obaveza odvajanja računovodstvenih evidencija u skladu sa članom 74 Zakona o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu Zakon), obaveza kontrole cijena i vođenja troškovnog računovodstva u skladu sa članom 76 Zakona i obaveza kontrole izvršavanja mjera u skladu sa članom 77 Zakona.

Agencija je početkom 2019. godine izradila „Studiju opravdanosti izrade i primjene *bottom-up* LRIC troškovnih modela“ uvažavajući dosadašnje iskustvo na primjeni *top-down* troškovnih modela, najnovije preporuke evropskog regulatornog okvira i praksu evropskih regulatora. Osnovni princip preporuka Evropske unije u pogledu izrade *bottom-up* LRIC modela od strane regulatornih agencija je njihovo korišćenje sa ciljem provjere prisustva određenih troškovnih neefikasnosti u poslovanju koje se reflektuju u *top-down* LRIC modelima operatora

a koje se primjenom *bottom-up* LRIC modela dokazuju ili opovrgavaju, te bi ih trebalo uzeti u obzir pri analizi ili planiranju regulatornih intervencija na tržištu pojedinih usluga. Nadalje, izrada *bottom-up* LRIC troškovnih modela je u potpunosti u skladu sa nadležnostima Agencije u pravcu promovisanja konkurencije, jer će operatori imati veći podsticaj za snižavanjem troškova i povećanjem efikasnosti poslovanja, kao i zaštite interesa krajnjih korisnika.

Agencija je u oktobru 2020. godine započela Projekat „Izrada i implementacija *bottom-up* LRIC troškovnih modela za fiksnu i mobilne elektronske komunikacione mreže“. Svrha ovog Projekta su kreiranje, izrada i prenos autorskih prava na *bottom-up* LRIC troškovnim modelima koji predstavljaju regulatorni alat za izračunavanje cijena usluga koje nude operatori sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima javnih fiksnih i mobilnih elektronskih komunikacionih mreža. Projekat se sastoji od 5 faza: Pokretanje projekta i prikupljanje podataka, Izrada metodologija, Izrada i testiranje troškovnih modela, Primjena modela i Obuka članova radne grupe.

Nakon realizacije Faze I, koja se odnosila na pokretanje samog Projekta i prikupljanje podataka, u Fazi II, nakon sprovedenog otvorenog konsultativnog procesa u periodu od 01.04.2021. godine do 01.05.2021. godine, Savjet Agencije je na sjednici održanoj 27.05.2021. godine usvojio Odluku o usvajanju Metodologija za izradu i implementaciju *bottom-up* LRIC troškovnog modela za fiksnu i mobilne elektronske komunikacione mreže broj 0901-3294/1 od 27.05.2021. godine.

Faza III Projekta „Izrada i testiranje troškovnih modela“, koja se smatra najzahtjevnijom i najkompleksnijom jer se odnosi na razvoj *bottom-up* LRIC troškovnih modela za fiksnu i mobilnu elektronsku komunikacionu mrežu, obuhvatala je i vođenje otvorenog konsultativnog procesa u vezi: Nacrta dokumentacije izrade i implementacije *bottom-up* LRIC troškovnog modela za fiksnu elektronsku komunikacionu mrežu kao i Nacrta *bottom-up* LRIC troškovnog modela za fiksnu elektronsku komunikacionu mrežu, Nacrta dokumentacije izrade i implementacije *bottom-up* LRIC troškovnog modela za mobilnu elektronsku komunikacionu mrežu, kao i Nacrta *bottom-up* LRIC troškovnog modela za mobilnu elektronsku komunikacionu mrežu. Savjet Agencije je na sjednici održanoj 24.11.2022. godine usvojio gore navedene Nacrte dokumentacije kao i Nacrte *bottom-up* LRIC troškovnih modela za mobilnu i fiksnu elektronsku komunikacionu mrežu. Proces javnih konsultacija trajao je od 25.11.2022. godine do 23.12.2022. godine. Zbog važnosti i kompleksnosti samih modela i dokumentacije, Agencija je tokom perioda javnih konsultacija održala: uvodne sastanke, po 4 radionice, kao i završne sastanke sa predstavnicima SMP operatora: Crnogorski Telekom a.d. Podgorica, One Crna Gora d.o.o, Mtel d.o.o. Podgorica, odvojeno za fiksni i mobilni *bottom-up* LRIC troškovni model.

SMP operatori su pitanja i komentare dostavljali do 23.12.2022. godine. Komentari SMP operatora koji su dostavljeni tokom javnih konsultacija i odgovori Agencije na iste tabelarno su prikazani u Izvještaju o sprovedenom konsultativnom procesu u vezi Nacrta dokumentacije i Nacrta *bottom-up* LRIC troškovnih modela koji je dostupan na sajtu Agencije.

Savjet Agencije je na sjednici održanoj 26.01.2023. godine usvojio :

- Izvještaj o sprovedenom konsultativnom procesu u vezi Nacrta dokumentacije i Nacrta *bottom-up* LRIC troškovnih modela;
- Tekst Dokumentacije izrade i implementacije *bottom-up* LRIC troškovnog modela za fiksnu elektronsku komunikacionu mrežu;
- *Bottom-up* LRIC troškovni model za fiksnu elektronsku komunikacionu mrežu;
- Tekst Dokumentacije izrade i implementacije *bottom-up* LRIC troškovnog modela za mobilnu elektronsku komunikacionu mrežu;
- *Bottom-up* LRIC troškovni model za mobilnu elektronsku komunikacionu mrežu.

Imajući u vidu navedeno, Savjet Agencije donosi predmetnu Odluku kojom usvaja *bottom-up* LRIC troškovne modele iz tačke 1 i 2 dispozitiva ove Odluke.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Branko Kovijanić

